ప్రౌఢ వన్నెలు

కాఫీగ్లాసు క్రిందబెట్టి పెదవులను తువాల్‌తో అద్దుకుంటూ "ఇల్లు నాలుగు మూలలా చూసి అన్ని విషయాలనూ తెలుసుకుందువు గాని రా" అన్నాడు సత్యనారాయణ.

"రాత్రేగా యీ యింట్లో అడుగు పెట్టింది! ఇంక అన్నీ ఒక్కొక్కటే అవే తెలుస్తాయి" అరుంధతి తల ఎత్తకుండా అన్నది.

"నీవు కాఫీ తాగావా? తాగకపోతే ఆ గ్లాసు ఇక్కడికి తెచ్చుకో"

రెండు నిమిషాలు చూసినా అరుంధతి లేవకపోవటము వల్ల - సత్యనారాయణే లేచి వంటయింట్లోకి వెళ్ళి కుంపటి దగ్గర గిన్నెలో కాఫీ ఉన్నదేమోనని చూశాడు. గిన్నెలన్నీ తొలిచి బోర్లవేసినట్లున్నాయి.

"కాఫీ నా కొక్కడికే చేశావా?" అన్నాడు తెల్లబోయిన ముఖముతో సత్యనారాయణ.

తల ఎత్తకుండానే 'అవును' అన్నది అరుంధతి.

"మరి నీవు ఏమీ తాగవా?"

"నేను కాఫీ తాగను"

"ఉదయమున కాఫీకాక నీవు తాగేది ఇంకేదయినా ఉందా?"

"కాఫీ టీ తప్ప ఇంకేదయినా తాగుతాను." సత్య నారాయణ ఆమె కెదురుగా వచ్చి నిలువబడినా — ఆమె తల వంచుకొని కూర్చునే జవాబిచ్చింది.

సత్యనారాయణ మాట్లాడకుండా చాకలి వాడిచేత ఓవల్ టీన్ డబ్బా ఒకటి తెప్పించి — ఆమె దానిని కలిపి తాగేవరకూ నిలబడి "ఇంకలే. నీకు ఇల్లంతా చూపించి — అన్ని విషయా లనూ నీ చెవిన వేస్తాను" — ఆమె లేచి నిలువబడేవరకూ చూసి తరువాత ముందుకు నడిచాడు.

అరుంధతి మనసంతా అయోమయముగా ఉన్నది. ఆమెకు తన పరిస్థితి ఏమిటో తెలియటములేదు. ఉప్పెనవచ్చి తగ్గిన తరువాత వెలవెల బోతున్న గ్రామము వలె అయిపోయింది ఆమె మెదడు. ఈ క్రొత్త మనిషి సత్యనారాయణా - క్రొత్త యిల్లూ - క్రొత్త వాతావరణమూ ఆమె మెదడులోకి ఎక్కలేదు.

సత్యనారాయణ అరుంధతిని ఒక గదిలోకి తీసుకొని వెళ్ళాడు. ఆ గదిలో గోడకు తగిలించిన ఫోటో ఒకటి చూపించి "దీనిపేరు జానకి—ఇదే నన్ను మొదట గృహస్థాశ్రమములోకి దింపింది. చాలా సరదా మనిషి. ఊళ్ళు తిరగటమన్నా - అవీ

యివీ కొనొక్కొచ్చి ఇంట్లో పడవెయ్యటమన్నా చాలా సరదా దానికి. ఈ గదిలో ఉన్న మంచాలూ-బీరువాలూ నల్లమానువి బెంగుళూరునుండి తెప్పించాను. ప్రతి వేసవిలోనూ మేము అక్కడ ఉండవలసిందేననుకో. ఎంత డబ్బు ఖర్చయినా సరే—దాని మనస్సు చిన్నబుచ్చ కూడదని నా కనిపించేది" చెప్పటము ఆపుచేసి సత్యనారాయణ గదిలోనుంచి బైటికి వచ్చి అరుంధతి వంక చూశాడు.

అరుంధతి అతడు చెప్పినదంతా విని చివర కేమనాలో తెలియక 'కొంత మందికి జీవితాన్ని ఆనందించటము బాగా తెలుసు. అమె అటువంటిదేమో!' అన్నది.

'దానికి పడకగది కిటికీ దగ్గరగా మల్లెపందిరి ఉండాలని ఉండేది. దాన్ని ఎక్కడినుంచో తెప్పించి వేశాను.' కిటికీగుండా చేయిపోనిచ్చి—ఒక పువ్వుకోసి అరుంధతి చేతికిచ్చాడు.

'మంచి వాసనగలదే చెట్టు' అన్నది అరుంధతి.

'చూడు. అది దాటిపోయిన తరువాత వచ్చిన శారద ఉన్నదే—దాని అభిరుచులన్నీ వేరు. మల్లెపందిరిని పీకించి దూరముగా వేయించింది. సువాసనలకంటె దానికి రంగులంటే ఇష్టముగా ఉండేది. నా మనసుకంటె—వేషాన్ని ఎక్కువ పాటించేది. ఇంట్లో కూడా డాబుదర్పమూ ఎక్కువైంది. అన్నిటికీ అన్నిగదులనూ ప్రత్యేకించింది. నాకు కాఫీ తాగటము నేర్పింది అదే. మొదట్లో నేను ఉదయము లేవగానే స్నానముచేసి సంధ్య వార్చుతూ కూర్చునేవాడిని - అప్పుడదంతా పోయింది. ఈ యింటికి కావలసిన హంగులన్నీ ఏర్పరచి పోయింది అదే. దీని ఫోటో

చూశావా? పట్టుమని రెండేళ్ళయినా ఉండలేదు' అని ఎడమచేతి వైపు వరెండాలోనికి తీసుకువెళ్ళి చెప్పటము మొదలు పెట్టాడు.

'తరువాత వచ్చిన శకుంతల ఉన్నదే, అది — రాజకీయాలంటే సరి. అన్నము ముందునుంచైనా లేచేది. అభ్యుదయ పంథాలోది. ఉన్నమాట చెప్పొద్దూ, దాని చేతికి తాళపుచేతులు యివ్వలేదు. ఎదురుగా ఎంత ఉంటే అంత ఖర్చు. నేను కాస్త జాగ్రత్త నేర్చుకొని మసులుకున్నా. నేను చెప్పితే వినకుండా జైలుకు వెళ్ళింది. ఏం చెయ్యను? నాకేమీ సంబంధము లేదని సర్కారుకు చెప్పేశాను' అని పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచాడు.

తరువాత అరుంధతిని మరొక గదిలోకి తీసుకొనివెళ్ళి కూర్చోబెట్టి ఇనప్పెట్టె తెరచాడు. 'చూశావా! పెద్దదాని దగ్గర్నుండి చిన్నదాని వరకూ వాళ్ళకు కావలసినట్టుగా ఆ బంగారాన్ని చెరిపించి చేయించుతూ వచ్చాను'అని ఒక డబ్బా తెరచి దాంట్లో ఉన్న నగలను ఒక్కొక్కటే తీసి చూపించాడు.

అరుంధతి ఏమీ అనకుండా ఉండామని ఎంతో ప్రయత్నించింది కాని, చప్పున నోటివెంట ఈ మాటలు జారినాయి. 'బంగారము చెడగొట్టగా — చెడగొట్టగా తెల్లవారింది.'

'ఏమన్నాగాని — బంగారము ఏ వన్నెదో వాళ్ళు చూడలేదు. కావలసినది వస్తువు — అవే పెట్టుకొని తిరిగారు' అని అన్నీ డబ్బాలో పెట్టి లోపల భద్రపరచాడు.

ఆ గదిలోనుంచి బైటికివస్తూ "అసలు జరిగినదంతా నీవు వినే ఉంటావు. మీ నాన్నకు - నేను - నిన్న నీవుచూసిన పేట

గారు చాలా అప్పుపెట్టాము. మీ నాన్న పోయినారని తెలియగానే మీ చిన్నాయనగారు వచ్చి ఎక్కడిది దక్కడ తీర్మానించుకొనని - అయిల్లు కాస్తా ఆ సేటు గారికి ఇచ్చేశాడు. ఇంట్లోఉన్న సామానులతో నిన్ను నా దగ్గరికి పంపాడు" తువాల కొసలు ముడి వేస్తూ నిలబడ్డ అరుంధతి ముఖములోకి చూశాడు.

తన అసహాయస్థితికి అరుంధతికి గుండె చెరువై పోయింది.

వయసు ఎక్కువ లేకపోయినా ముగ్గురు భార్యలను చూసినవాడు సత్యనారాయణ. ఇంట్లోఉన్న సామాన్లతో పాటుగా - తనపినతండ్రి - ఈ విధముగా పరాయివాళ్ళ యింటికి పంపించి వేసి తాను రైలెక్కాడే! ఇంతకూ తన తండ్రి ననాలిగాని పిన తండ్రినంటే ఏంలాభము ?

అంతలో సత్యనాయణ రెండు ఆల్బములు తెచ్చి ఆమె ముందరపడేసి, "చూశావా? డబ్బు ఉన్నా అందరూ అనుభవించ లేరు చూడు. నేను జానకితో తిరగని ఊరులేదు. ఈ ఫోటోలన్నీ అప్పుడు తీసినవే. నాకు ప్రకృతి దృశ్యాలంటే చాలా యిష్టము. ఒక కెమెరా ఉండేది. ఎక్కడికి వెళ్ళినా వెంట తీసుకొని వెళ్లే వాడిని."

అరుంధతి అవన్నీ తిరగవేసి బాగున్నాయని పొడినవ్వు నవ్వింది.

"ఇది చూడు - నేను పాల్గొనని ఉద్యమము లేదు. వాటికి సంబంధించిన చిత్రాలు ఇవన్నీను. అప్పటికి పెద్దది పోయింది. అప్పటినుంచీ సంసారము మీదికంటె నామనసు రాజకీయాల మీదికి ఎక్కువ వెళ్ళేది. తరువాత ఈ చివరి చిత్రాలున్నాయే అవన్నీ వీళ్ళవీ వాళ్ళవీను"

ఇట్లా మాట్లాడుతూ సత్యనారాయణ కారియరుతో భోజనము తీసుకొనిరమ్మని మనిషిని పంపాడు.

అరుంధతి స్నానము భోజనమూ అయిన తరువాత పగలు విశ్రాంతి తీసుకోవాలని భోజనాల యింటిముందరగా చాపమీద పడుకొన్నది. కాని ఆమె మెదడు విశ్రాంతిని కోరలేదు. ఊరికే కలత పరచటము మొదలు పెట్టింది.

తనను పెళ్ళిచేసుకొనమని సత్యనారాయణ అడుగుతాడేమో! అడగటమేమిటి...అన్ని సామానులతో పాటు - సర్వాధికారాలతో అప్పగించబడిన ఆడపిల్లను సత్యనారాయణ పెళ్ళి చేసుకొమ్మని అడుగుతాడా? ఆమె సమ్మతి అతడి కెందుకు? అయినా ఈ ప్రస్తావన తనముందర సత్యనారాయణ తీసుకొని వస్తాడు - తాను ఒకవేళ అసమ్మతిని తెలిపితే - అక్కడితో నిలుస్తాడా - లేదా - అన్నది పెద్ద సందేహము. క్రమంగా ఆమె ఈ భావనల నన్నిటిని వదలి నిద్రకు వశురాలై పోయినది.

తరువాత వారమురోజులు మొదటి రోజువలెనే సత్యనారాయణ ఇంటి విషయాలను - అంతే ఏ వస్తువులు ఎక్కడున్నాయో - వాటి ఖర్చు వివరాలు పూర్తిగా ఆమెకు చెప్పివేశాడు. సత్యనారాయణ పగలు భోజనము చేసిన తరువాత పత్రికలను చదువుకొని తనగదిలో నిద్రపోయేవాడు. కాఫీసమయానికివచ్చి బల్లదగ్గర కూర్చునేవాడు. సాయంకాలపు వేళ తోటలో ఏదో సవరిస్తూ కాలక్షేపము చేసేవాడు.

అరుంధతికి ఇంతవరకూ అతడి మనసులో ఏమున్నదో తెలియలేదు. ఇంటికి ఎవరైనా పదిమంది స్నేహితులువస్తే

మాటల సందర్భములోనయినా గ్రహించుకోవచ్చు - కాని అదీ జరగలేదు.

కాలక్షేపానికి ఒకనాడు అరుంధతి అన్నది "నాకు వంట చేతనవును. రేపటినుంచీ నేనే చేస్తాను" అని.

"ఆఁ...ఎందుకూ? నీవు వంటచేయటము మొదలుపెడ్తే ఆరోగ్యము తగ్గుతుందేమోనని నాభయము. హాలాసాగా కాల క్షేపము చెయ్యి. నీకేం కష్టంగా లేదు కదా? ఏదైనా ఉంటే చెప్పు. నిమిషములో చక్కబరుస్తాను" అన్నాడు సత్యనారాయణ.

అరుంధతి మెల్లగా తనగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

గదిలో ఒంటరిగా కూర్చుని చదువుకుంటున్నా అరుంధతి మనసులో ఆవహించిన భయము అట్లాగే ఉండేది. ఉలిక్కిపడి వెనక్కు తిరిగి చూసేది. అడుగుల చప్పుడు వినబడినట్లయేది. భయముతో గుండెమీద చెయ్యివేసుకొని - అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ గదులన్నిటిలోకీ తొంగి చూసేది. సత్యనారాయణ తలవంచుకొని ఏదో చదువుకుంటూ కనబడే వాడు. ఎప్పుడైనా ఆమె అలికిడిని గ్రహించినప్పుడు "ఏం కావాలి?" అనేవాడు.

ఒకనెల ఈ విధముగా గడచేసరికి అరుంధతికి వచ్చి నప్పటి చురుకుతనము సన్నగిల్లడం మొదలు పెట్టింది. పుస్త కాలను చదవటములోగల ఆసక్తికూడా మందగించింది. సత్య నారాయణ అప్పుడప్పుడు "అట్లా ఉన్నావేం? సుస్తీగా ఉందా ఏమిటి?" అని అడిగేవాడు.

మొదలు మొదలు అరుంధతికి సత్యనారాయణను చూడగానే మనసులో భగ్గుమనేది. ముగ్గురిని చేసుకొన్నది చాలక నాలుగో దానికి ఎదురుచూస్తున్నాడని అసహ్యపడేది. అతడు వేసిన ప్రశ్నలకు కటువుగా జవాబిచ్చేది. అతడు ఆదరణగా పలుకరిస్తే పుల్లవిరిచినట్లుగా మాట్లాడేది./ రానురాను అతడి మీద ఆమె కోపగించటానికి ఆధారము లేకుండాపోయిది. అతడు ఏ విషయములోను తూకము తప్పటము లేదు.

నెలరోజుల తరువాత అరుంధతకి ఒక మధ్యాహ్నము హఠాత్తుగా తోచింది "ఈయన నన్ను ఖైదిగా పట్టుకురాలేదు కదా!" అని.

ఇది అన్యాయము! ఒక వ్యక్తిని కావాలంటే భార్యగా తెచ్చుకోవటము ఉన్నది. సంఘములో భార్యను కొనుక్కోవటము ఉన్నదిగాని ఏ పేరులేకుండా తీసుకొని వచ్చి ఇంట్లో ఉంచటము ఎక్కడా వినలేదు. తన నిస్సహాయస్థితికి అరుంధతికి మరొకమారు గుండె చెరువైపోయింది. కన్నీరు జలజల రాలింది.

మరునాడు ఉదయము సత్యనారాయణ ముఖము కడుక్కొని బల్లముందర కూర్చుని అరగంట ఎదురు చూశాడు అరుంధతి కోసము. వేళతప్పని అరుంధతి ఏంచేస్తున్నదోనని గదిగదీ వెతకాడు. అరుంధతి వస్తువులన్నీ ఎక్కడివక్కడే పడి ఉన్నాయి. కొన్ని సర్ది ఉన్నాయి. అవన్నీ అరుంధతికి అతడు కొని యిచ్చినవే. కనబడకుండా పోయినది ఒక్క అరుంధతే — వచ్చేనాడు ఆమె కట్టుకొని వచ్చిన వెలిసిపోయిన చీర ధరించి.

సత్యనారాయణ మనసు అయోమయ మయిపోయింది ఆ రోజంతా. మరునాటికి కాస్త తెప్పరిల్లి వార్తాపత్రికలో ఇలా ప్రకటించాడు.

"అరుంధతీ :

ఎందుకమ్మా నా మీద అంతకోపము వచ్చింది? అట్లా చెప్పకుండా వెళ్ళావేం? నేనేమీ నీకు కష్టము కలిగించలేదు కదా! నిన్ను చాలా గౌరవంగా చూశాననను కుంటాను. కాని నాదొక పొరబాటు జరిగింది. అవును అది తప్పే. నేనట్లా చేయకూడదని మాటే అసలు. నేను ఒక అబ్బాయిని పెంచుకొని అమెరికాకు చదువుకోసము పంపాను. ఇంకా పది రోజులలో వాడు వస్తున్నాడు. నీ ఫోటో పంపగానే వాడు ఆమోదించాడు. అసలైన వజ్రాన్ని సిసలైన బంగారములో పొదిగి ఆనందించుదామని అనుకున్నానమ్మా! నేను చేసిన పాపము ఏమిటంటే నీతో ఒక్క మాట నా పథకాన్ని గురించి ముందుగా చెప్పవలసింది. దానికే ఇంత నొచ్చుకొన్నావా తల్లీ! నీ వెక్కడున్నా ఉంటే ఈ పత్రిక టన చదివి నీ ఇంటికి తిరిగి రావమ్మా అరుంధతీ! నీవు వెళ్ళిపోగానే ఇంటి కళాకాంతులు నిన్ను వెతుక్కుంటూ వెళ్ళాయంటే అతిశయోక్తి కాదు"

"సత్యనారాయణ"